

Modul Praktični život

Lekcija 11

Točenje vode, rezanje i mazanje (1+)

Ručni rad s praktičnom svrhom pomaže u stjecanju unutarne discipline. -

Maria Montessori

Police praktičnog života u Montessori vrtićima. U našem domu ih najčešće koristim u praksi te slobodne police upotrebljavam za materijale iz područja jezika, matematike i otkrivanja svijeta.

Uvod za roditelja

U ovoj lekciji naučit ćeš kako Montessori pristup promatra svakodnevne kuhinjske aktivnosti kao temelj za razvoj djetetove samostalnosti, koncentracije i osjećaja vlastite vrijednosti. Aktivnosti poput točenja vode, rezanja i mazanja nisu samo praktične vježbe, već iskustva u kojima dijete uči preciznost, koordinaciju i odgovornost. Kada djetetu damo priliku da sudjeluje u pripremi hrane, pokazujemo mu povjerenje i jačamo njegovu unutarnju disciplinu.

Aktivnost 1: Točenje vode

- **Dob:** od 1+ godina
- **Materijali:** mali stakleni vrč, mala čaša, mekani ubrus/podložak
- **Prezentacija:**

Dijete koje je već naviklo samostalno jesti prije ili kasnije će poželjeti piti iz čaše. Možemo mu pomoći u tom učenju tako što ćemo mu ponuditi malu čašu i stakleni vrč prilagođen njegovim rukama. Isprva ćemo mu mi točiti vodu dok ono promatra naše pokrete. No, nakon prve godine života doći će trenutak kada će samo pokazati želju da pokuša.

- Tada je važno naoružati se strpljenjem i pustiti ga da istražuje. Možemo biti uz njega kako bismo mu pomogli u točenju, ali je jednako važno dopustiti mu da samo eksperimentira i vidi posljedice svojih pokreta. Na stol možemo staviti mekani ubrus ili podložak i omogućiti mu da vježba s malom količinom vode. S vremenom će njegovi pokreti postati sve precizniji i sigurniji.
- **Zaključak:**
Dijete će uživati u vježbanju, osjetit će da ga poštujemo i da uvažavamo njegovu potrebu za samostalnošću.
- **Varijante:** povećavanje količine vode, prelijevanje u različite posude.
- **Cilj:** razvoj koordinacije, preciznosti i osjećaja samostalnosti.

Aktivnost točenja koju sam bila pripremila maloj Paoli od 18 mjeseci.

Aktivnost 2: Rezanje

- **Dob:** od 18 mjeseci nadalje
- **Materijali:** valoviti nož za povrće ili [Dida woods](#) nož, kasnije nožić sa zaobljenim vrhom, daska za rezanje, tanjur, povrće ili voće (npr. banana, tikvica), rezač za jabuke, guljač za krumpir
- **Prezentacija:**

Malo dijete sposobno je učiniti mnogo više nego što obično mislimo. Ako mu pružimo odgovarajući materijal, može čak i naučiti rezati.

Za početak mu možemo dati **valoviti nož za rezanje povrća ili [Dida woods](#) nožić** jer se kod njega obje ruke drže visoko iznad oštrice, smanjujući rizik od ozljede. Pokazujući mu kako se koristi, važno je da naši pokreti jasno prenesu svijest o opasnosti i potrebu za pažljivim rukovanjem alatom.

Kasnije može koristiti **nožić sa zaobljenim vrhom** kako bi, primjerice, narezao bananu. Jednom rukom drži dršku, dok drugom dlanom pritišće tupi dio oštrice.

Dok dijete reže, važno je osigurati da se kreće **s lijeva na desno**, prateći smjer pisanja i čitanja. Ako mu, primjerice, damo tikvicu za rezanje, trebamo je postaviti s lijeve strane, dasku za rezanje i nož u sredinu, a tanjur za narezane komade s desne strane.

U kuhinjskim aktivnostima potičemo dijete da dovrši svaki zadatak – da nareže cijeli plod, baci kore u smeće, opere korišteni pribor i vrati ga na mjesto. Tek tada može sjesti i uživati u hrani koju je samo pripremilo.

Varijante:

Za dodatnu raznolikost možemo mu ponuditi i rezač za jabuke ili guljač za krumpir. Kada stekne sigurnost u korištenju noža i daske za rezanje, moći će rezati uz nas, uvijek pod našim nadzorom.

Zaključak:

Dijete će biti ponosno što sudjeluje u pripremi obroka i osjetit će se korisnim. Jačati će svoju **upornost, strpljenje i volju** te će na kraju **biti ponosno podijeliti ono što je pripremilo**.

Mala Paola i njeno prvo rezanje sa godinu i pol.

Aktivnost 3: Mazanje

- **Dob:** od 2 godine nadalje
- **Materijali:** nožić za mazanje ili nož s tupom oštricom, kriška kruha, maslac, svježi sir, maslinova pasta

Prezentacija:

Tijekom doručka dijete može vrlo lako samo namazati krišku kruha. Kad pokaže želju da to učini samo, važno je da mu pokažemo povjerenje, dopustimo mu da vježba i osiguramo nekoliko dodatnih minuta za doručak. Kao i uvijek, prikladan pribor igra ključnu ulogu – za početak mu je potreban nožić za mazanje ili nož s tupom oštricom.

Osim maslaca, može namazati i svježi sir ili maslinovu pastu za užinu. Samostalno mazanje kruha još je jedan važan korak prema njegovoj samostalnosti i osjećaju da je sposoban brinuti se za sebe.

Zaključak:

Ova mala vježba donosi djetetu osjećaj ponosa i radosti jer sudjeluje u svakodnevnom životu obitelji.